

Dagsorden til møde i Lokal Trepert for Horsens Fjord, den 24. april 2026 kl. 9-12

Program

1. Velkomst og nyt fra Task Force
2. Fremdrift og status på omlægningsplanen
3. Plan for året samt arbejdet med natur
4. Natur i vådlægningsprojekter
5. Bordet rundt
6. Evt.

Der er tilknyttet en sagsfremstilling til hvert af dagsordenspunkterne (se side 4-6).
Bilag er indsat til sidst i dokumentet.

Bilag

- Bilag 1. Overblik over projekter (april 2026)
- Bilag 2. Trepertens arbejde i 2026
- Bilag 3. Arbejdet med natur i Lokal Trepert Horsens Fjord

Deltageroversigt

Udpegede medlemmer

Navn

Paw Hedegaard Amdisen
Eva Carlslund Christensen
Anders Dolmer Dam
Simon Bendfeldt
Marc Reseke
Peter Kjær
Albert Rosenkrantz Conradsen
Lene Vinther Larsen
Søren Hald
Henry Lind
Anni Jakobsen
Niels Olesen
Claus Fenger

Repræsentorer

Horsens Kommune
Odder Kommune
Odder Kommune
Hedensted Kommune
Hedensted Kommune
Skanderborg Kommune
Aarhus Kommune
Aarhus Kommune
Naturstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening
Landbrug & Fødevarer
Landbrug & Fødevarer

Afbud

Navn

Bjarke Butt Eriksen

Repræsentorer

Horsens Kommune

Bisidder

Navn

Martin Skøtt
Hans Brok-Brandt

Repræsentorer

VELAS
Skanderborg Kommune

Sekretariat

Flemming Larsen
Amalie Dam-Hansen

Praktisk information om mødet

- Mødested: Horsens Rådhus, Chr. M. Østergaardsvej. 8700 Horsens, mødelokale 13.
- Forplejning: Der serveres morgenmad. Der er en sandwich to-go kl. ca. 12, som man enten kan spise i lokalet eller tage med.

Parkering

Der er gratis parkeringspladser ved Rådhuset på de gule- og orangemarkerede p-pladser. Husk at registrere din parkering ved Ipad'en i receptionen.

Kontaktinformationer til Sekretariatet:

- **Amalie Dam-Hansen:** Specialkonsulent i Teknik og Miljø, Horsens Kommune. Direkte telefon: 20463348. E-mail: amd@horsens.dk
- **Flemming Larsen:** Afdelingschef Natur og Miljø, Teknik og Miljø, Horsens Kommune. Direkte telefon: 76292514. E-mail: fhl@horsens.dk

1. Velkomst og nyt fra Task Force

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sekretariatet giver en status på arbejdet i Task Force samt øvrigt nyt fra Ministeriet for Grøn Trepert. Dette er et fast punkt på alle møder i treparten.

Under dette punkt gives bl.a. en status på den nye kvælstofregulering og landbrugernes mulighed for håndsoprækning.

2. Fremdrift og status på omlægningsplanen

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Treparten skal løbende følge realiseringen af omlægningsplanens projekter. På mødet gives en status på fremdriften i projekterne

Treparten får også en gennemgang af omlægningsplanen, som den ser ud nu. Det sker med henblik på, at planen forventeligt skal publiceres primo maj 2026, for at Ministeriet for Grøn Trepert kan foretage en udregning af den nye kvælstofregulering.

De primære ændringer i omlægningsplanen siden principgodkendelsen i 2025 er, at:

- nogle projektområder er udvidet i forbindelse med ansøgning til forundersøgelse
- der kommer løbende nye private projekter ind i omlægningsplanen
- status for projekterne ændrer sig, fx i forbindelse med, at der gives tilsagn til forundersøgelse
- der er sket mindre justeringer i kvælstofindsatsbehovet
- det er lagt en effekt på 11,3 ton ind i Horsens Indre Fjord som effekt af spildevandsaftalen

Bilag:

- Bilag 1. Overblik over projekter (april 2026)

3. Plan for året samt arbejdet med natur

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart drøfter planen for året samt ønsker til arbejdet med natur.

Sagsfremstilling

På trepartsmødet i februar var en første drøftelse af mulige emner for treparten i 2026. Dette er opsamlet i Bilag 2. Det bemærkes dog, at emnerne i høj grad kan komme til at afhænge af, hvilken retning der kommer fra en ny regering.

Som det også fremgår af Bilag 2, arbejdes der på at arrangere en fælles tur til et projektområde, hvor realiseringen er godt i gang. Det kan evt. give anledning til en fælles pressemeddelelse.

Ét af emnerne for året bliver arbejdet med natur. Der er i Bilag 3 identificeret tre mulige veje for, hvordan der kan arbejdes med natur.

For det første kan der arbejdes med natur i projekter. Dette tema opstartes i pkt. 4 på nærværende møde.

For det andet kan der arbejdes videre med de tre signaturprojekter, som allerede er udpeget i omlægningsplanen.

For det tredje kan treparten på et tidspunkt påbegynde arbejdet med, hvor der kan udpeges yderligere områder til natur og skov. Fra sekretariatets side lægges der op til, at dette spor afventer klarere rammer fra nationalt hold.

Der lægges op til, at treparten kan have en første drøftelse af, hvordan der kan arbejdes med natur i 2026.

Bilag

- Bilag 2. Trepårtens arbejde i 2026
- Bilag 3. Arbejdet med natur i Lokal Trepårt Horsens Fjord

4. Natur i vådlægningsprojekter

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart drøfter arbejdet med natur i projekter.

Sagsfremstilling

I Bilag 3 er en beskrivelse af, hvordan der kan arbejdes med natur i vådlægningsprojekter, dvs. lavbundsprojekter og vådområdeprojekter.

Der er to relaterede emner:

1. Hvordan håndteres eksisterende beskyttet natur i vådlægningsprojekt
2. Hvordan kan der indtænkes naturforbedrende tiltag i projekter

På mødet vil der være et oplæg om, hvordan man kan arbejde med natur i projekter, bl.a. på baggrund af materiale fra Task Force for Arealudtag:

- "Best practice i hvordan man laver en god proces for realisering af arealomlægningsprojekter i samspil med beskyttet natur"
- Juridisk notat om naturbeskyttelseslovens § 3 og arealomlægning

Materialet kan findes her: [Arealomlægningsprojekter og naturbeskyttelseslovens § 3 - SGAV](#)

5. Bordet rundt

Indstilling

Trepartens medlemmer kan fortælle om deres igangværende arbejde på projektniveau, politisk eller som interessevaretagelse.

Sagsfremstilling

Medlemmer af treparten har mulighed for at fortælle om det igangværende arbejde, og hvad der fylder lige nu. Det kan fx være realisering af projekter, lodsejerinddragelse, lokale udfordringer mv.

Bilag 1

Status på projekter i Horsens Fjord oplandet (14. april 2026)

Tabellen viser status på projekterne i omlægningsplanen for Lokal Trepert Horsens Fjord.

Tabellen opdateres ca. 5-6 gange om året.

Tabellen er senest opdateret d. 14. april 2026. Ændringer siden oversigten fra februar 2026 er markeret med gult.

Projekt-titel	Kommune(r)	Projektleder	Kystvandområde	Status
Julianelyst vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forundersøgelse gennemført vinter 2025, forventes ansøgt til realisering i sommeren 2026
Søvind Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Der er opnået tilsagn fra SGAV til forundersøgelse marts 2026
Dallerup Sø lille vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Gangsted Øst lille vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar 2026
Haldrup Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Klokkedal Å nord vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Der er opnået midler til projektet igennem Fjordfonden
Urup Bæk nord vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Urup Bæk tilløb vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Ørskov Øst Lille vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Sattrup Mose lavbund	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar/februar 2026
Urup Bæk Lavbund	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar/februar 2026
Gedved Mølleå og Elling Bæk vådområde	Horsens og Skanderborg	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse i foråret 2027
Vind Å og Overby Bæk, vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse i foråret 2027
Ørskov Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse i foråret 2027
Lille Hansted Å	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026
Hatting Bæk og Melbæk vådområde	Horsens	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Klokkedal Å vådområde	Horsens	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Sejert Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026

Sejet Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026
Skelbækken vådområde	Horsens og Hedensted	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026
Urup Bæk Syd vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse efterår 2026
Hansted Å vest lavbund	Horsens	NST	Horsens indre fjord	NST går videre med forberedelser
Hansted Å øst lavbund	Horsens	NST	Horsens indre fjord	NST går videre med forberedelser
Fiskebæk	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Delvis forundersøgelse gennemført i 2024, forventes genansøgt forundersøgelse i efteråret 2026
Nebel Bæk	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forundersøgelse gennemført i 2024
Etablering af As Vig vådområdeprojekt	Hedensted	NST	Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Forundersøgelse gennemført- Opstart af jordfordeling 29.01.2026
Ussingvej	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Bredalvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Skovhusvej	Hedensted		Horsens indre fjord	
Korning Å: Korningvej - Klaks Mølle	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Honum Skovvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Gesager Å: Opstrøms Korningvej	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Gesager Å vest for Hedensted	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Møllebækken: Nord for Hornborg	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Vådområde ved Havrum	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområder	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområde - Kalhave	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområde ved Havrum	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområde -Øst for Nordøst for Havrum	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Vådområde - Vest for Merringvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Vådområde- Nord for Stenderup	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Merringvej	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Korningvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Hulbækvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	

Ølsted Å	Horsens og Hedensted	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026. OBS. Ølsted Å mellem Hovedvejen (rute 170) og jernbanen er under realisering i NST
Ølsted	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Møgelkær	Hedensted	NST	Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Gennemført
Gludbæk ved Snaptun	Hedensted	Hedensted	Horsens ydre fjord	Under forundersøgelse
Midt i Hedensted - boldbane	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Hjemsendt. Ikke realiserbart.
Bioscape	Hedensted	Hedensted	Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Realiseres foråret 2026
Tvenstrup, småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Spøttrup bæk - Vådområde	Odder		Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Alrø - vådområde	Odder		Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar 2025
Spongs å vådområde	Odder	NST	Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Screenes hos NST i foråret 2026
Lerdrup - Vådområde	Odder		Horsens ydre fjord	Har modtaget tilsagn om forundersøgelse i februar 2026
Falling vådområde	Odder		Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Præsthalmgrøften, nord - småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt, under sammenlagt projekt
Præsthalmgrøften samlet - Vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Halling småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt, under sammenlagt projekt
Møllebækken - Vådområde	Odder		Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Malskær Bæk, nedre - Vådområde	Odder		Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Saksild, småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Odder by - Lavbundsprojekt	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Åkær å nordlig - Lavbundsprojekt	Odder	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026

Drikkær bæk syd - Lavbundsprojekt	Odder		Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Åkær å sydlig - Lavbundsprojekt	Odder	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Ørting og Randlev Moser	Odder	NST	Norsminde Fjord	Under realisering hos NST, jordfordeling i gang
Tebstrup Enge vådområde	Skanderborg	Skanderborg Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse forår 2027
Grejs Østermark	Hedensted og Vejle	Vejle Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse forår/sommer 2026
Synnedrupvej vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Fiskbæk vådområde	Aarhus og Odder	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Synnedrupvej småt vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Storenor småt vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Storenor Bæk småt vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Norsmindevej småt vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Sanderbæk vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Vådområde Tandergårdsvej	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forundersøgelsestilsagn. Forventes at blive ændret til minivådområde.
Vådområde Starupvej	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forundersøgelsestilsagn. Forventes at falde pga. manglende lodsejeropbakning.

Bilag 2. Trepårtens arbejde i 2026

Nedenfor er en kort beskrivelse af de emner, som foreslås at blive drøftet i Lokal Trepårt Horsens Fjord i 2026.

Det bemærkes, at emnerne for treparten i meget høj grad afhænger af ydre faktorer. Rammerne afhænger bl.a. af, hvad der bliver besluttet i Folketinget, regeringen og Politisk Forum for Arealudtag (hvor Danmarks Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer, KL og Ministeriet for Grøn Trepårt sidder med).

Nedenstående liste er således foreløbig og kan løbende blive ændret.

Forslag til emner til drøftelse i 2026

- **Natur:** Der er et mål i Grøn Trepårt-aftalerne om, at 20 pct. af Danmarks landareal skal være beskyttet natur og strengt beskyttet natur. Målet vil forventeligt blive yderligere konkretiseret i kommende aftaler og lovgivning. Det er dog uvist, hvornår dette vil ske.
Se også Bilag 3: "Proces for arbejde med natur i Lokal Trepårt for Horsens Fjord, 2026"
- **Skov:** Jf. aftalerne om Grøn Trepårt er der et mål om, at der frem mod 2045 skal etableres 250.000 ha ny skov, heraf 100.000 ha urørt skov. Der forventes at komme nationale aftaler og lovgivning om dette.
- **Realisering af projekter:** Den lokale trepart har til opgave løbende at følge fremdrift i realisering af projekter. På hvert møde vil treparten få et bilag med en oversigt over status på projekter. Derudover vil der være løbende drøftelser af de barrierer, der viser sig i forbindelse med implementeringen.
- **Opdateringer af omlægningsplanen:** Den lokale trepart skal løbende holde omlægningsplanen opdateret. Hvis der tages projekter ud, har treparten et ansvar for at tilføje nye projekter, så omlægningsplanen fortsat sikrer målopfyldelse i forhold til indsatsbehov for kvælstof.
- **Sammenhæng til vedvarende energi:** Samtidig med arbejdet i Grøn Trepårt foregår en omstilling til mere vedvarende energi med bl.a. opsætning af solceller og vindmøller. Den lokale trepart kan drøfte sammenhængen mellem Grøn Trepårt-projekter og projekter med vedvarende energi.
- **Drikkevand:** Aftalen om Grøn Trepårt har også et mål om bedre drikkevandsbeskyttelse, bl.a. igennem skovrejsning. Der er igangsat en landsdækkende kortlægning af sårbare grundvandsdannende områder, som forventes afsluttet i 2027. Beskyttelse af drikkevandet har også fyldt i valgkampen, og der kan komme ny lovgivning på området.
- **Sammenhæng til Vandplan 3-projekter:** Udover kravene til god økologisk tilstand i fjorde og kystvande indeholder Vandplan 3 også krav til søer og åer. Det handler bl.a. om at forbedre de fysiske forhold i vandløb. Nogle projekter kan løse begge dele, fx både genslyngning og hævning af bund i et vandløb, samtidig med vådlægning med reduktion af kvælstof til følge.
- **Lodsejerdialog:** En forudsætning for at få realiseret omlægningsplanens projekter er dialogen med lodsejere. Trepårtens løbende dele erfaringer om den gode lodsejerdialog eller udvikle principper herfor. Derudover kan treparten afføde forskellige

samarbejder, fx kan en kommune gå sammen med den lokale landboforening om arrangementer, breve mv.

- **Kommunikation bredt set:** Mange borgere har en interesse i arbejdet med arealoplægning, naturprojekter mv. Treparten kan dele erfaringer om borgerinddragelse og kommunikation. Det bemærkes også, at Ministeriet for Grøn Trepert sammen med partnerne bag trepartsaftalen har modtaget en bevilling på 38,5 mio. kr. til "at etablere et laboratorium for lokal inddragelse i den grønne trepart og styrke engagement". Navnet på projektet er "Samfundsengagement og debat, der styrker den grønne trepart". Projektet kan lede frem til materiale mv., som kan anvendes af treparten.

Fælles tur til et projektområde

Der arbejdes på at arrangere en fælles tur til et projektområde, hvor realiseringen er godt i gang. Det kunne være Bioscape-projektet i Hedensted Kommune.

Det kan evt. give anledning til pressedækning og/eller en fælles pressemeddelelse.

Bilag 3. Arbejdet med natur i Lokal Trepert Horsens Fjord, april 2026

Dette notat er udarbejdet i marts-april 2026, under Folketingsvalg og regeringsforhandlinger. Situationen kan således hurtigt ændre sig. Der vil løbende skulle tages stilling til arbejdet med natur i takt med nye aftaler og lovgivning.

Baggrund

Der er et mål i Grøn Trepert-aftalerne om, at 20 pct. af Danmarks landareal skal være beskyttet natur og strengt beskyttet natur. Dertil er der et mål om, at der frem mod 2045 skal etableres 250.000 ha ny skov, heraf 100.000 ha urørt skov.

I aftalen om Grøn Trepert nævnes det, at støtteordningerne til arealomlægning er med til at understøtte mere natur. Det gælder både vådområder, lavbund og ekstensivering. Støtteordningerne til privat skovrejsning skal bidrage til at nå målet om ny skov.

Der udestår en række aftaler og lovgivning i forhold til både natur og skov. Ministeriet for Grøn Trepert har tidligere udsendt en plan for aftaler og lovgivning i 2026, men det er sat på hold med udskrivelsen af Folketingsvalg og afventer dermed ny regering.

Den Lokale Trepert for Horsens Fjord har i 2025 arbejdet med natur og har bl.a. udpeget tre naturpotentialer. I Følgebrevet til byrådene fra oktober 2025 skrev treparten således: "Treperten er indstillet på også fremadrettet at arbejde videre med naturpotentialer, biodiversitet, skovrejsning bl.a. urørt skov, og naturopretning inden for de rammer der bliver givet fra Ministeriet for Grøn Trepert mv. "

I trepartens forretningsorden fra februar 2026 står desuden følgende tekst: "Den lokale trepart skal arbejde for at identificere arealer inden for omlægningsindsatsen, som har potentiale for at bidrage til beskyttet natur, og hvor muligt også til strengt beskyttet natur."

Overvejelser om videre proces

Treperten har flere muligheder for, hvordan der kan arbejdes videre med natur, herunder:

1. Natur i omlægningsplanens vådområde- og lavbundsprojekter
2. Videre arbejde med de udpegede naturpotentialer
3. Udpegning af flere områder til natur, skovrejsning eller ekstensivering

I det følgende skitseres trepartens muligheder og begrænsninger inden for de tre spor.

Ad. 1) Natur i omlægningsplanens vådområde- og lavbundsprojekter

Den omlægningsplan, der blev godkendt af treparten i 2025, består primært af vådlægningsprojekter. Der er 70 vådområdeprojekter og 12 lavbundsprojekter.

Vådlægningsprojekternes primære formål er at nedbringe kvælstof og kulstof, men projekterne kan også have en positiv effekt på naturen. Det gælder især lavbundsprojekterne, hvor forventningen i den nationale aftale om Grøn Trepert er, at lavbundsprojekterne nationalt vil give anledning til 70.000 ha yderligere beskyttet natur (svarende til randarealerne).

Der er to relaterede emner, når det handler om natur i vådlægningsprojekterne:

- A. Hvordan håndteres eksisterende beskyttet natur i vådlægningsprojekt
- B. Hvordan kan der indtænkes naturforbedrende tiltag i projekter

Primært i forhold til A) kan der tages udgangspunkt i det materiale, som er udarbejdet i regi af den nationale Task Force for Arealudtag:

- "Best practice i hvordan man laver en god proces for realisering af arealomlægningsprojekter i samspil med beskyttet natur"
- Juridisk notat om naturbeskyttelseslovens § 3 og arealomlægning

Derudover kan der evt. hentes inspiration fra andre kommuner eller eksterne oplægsholdere.

I forhold til B) har der hidtil været udfordringer med, at ordningerne for vådområde- og lavbundsprojekter ikke har givet støtte til natur i projekterne. Det bemærkes dog, at den politiske aftale om kvælstofregulering fra december 2025 indeholdt følgende tekst:

"Aftalepartierne er enige om at afsætte 100 mio. kr. til natur i ordningen for klimalavbund- og kvælstofvådområdeprojekter med henblik på at skabe mere og bedre natur og biodiversitet. Tiltaget prioriteres i udfordrede vandområder og akutområder eller områder, der kan bidrage til at skabe store sammenhængende naturområder, og som indgår i de lokale omlægningsplaner."

Trepartens muligheder: Det kan drøftes i treparten, hvordan man vil arbejde videre med natur i projekter, evt. ved at udarbejde fælles principper. Heri ligger også en drøftelse af muligheder og barrierer i forhold til lovgivning, støtteordninger mv. Der er bl.a. forholdsvis restriktive rammer for påvirkning af allerede beskyttet natur samt beskyttede arter (Bilag IV-arter).

Ad. 2) Videre arbejde med de udpegede naturpotentialer

I omlægningsplanen indgår tre arealer med potentiale for på den lange bane at blive store, sammenhængende naturområder. Disse kaldes naturpotentialer.

I alt er der udpeget ca. 5.500 ha naturpotentiale i omlægningsplanen, fordelt på tre områder:

- St. Hansted Å (Horsens Kommune)
- Naturområdet i Hedensted (omkring "Den grønne helhed" og As Vig mv.)
- Kysing Fjord (Odder Kommune)

I trepartens følgebrev til byrådene står følgende om naturpotentialerne:

Arealerne med naturpotentiale lapper i høj grad over med igangværende projekter og skitseprojekter, bl.a. vådområder og skov, samt eksisterende natur. Arealerne breder sig dog længere ud og viser også, hvordan forskellige projekter hænger sammen. Arealerne er ikke "projekter" på samme måde som de øvrige indtegninger. De har en længere tidshorizont, som vil forløbe i flere etaper. Økonomien er også anderledes i forhold til andre projekter. Der kan dog være mulighed for at søge fonde om støtte til naturprojekter. Det er centralt for projekternes realiserbarhed, at der er finansiering bag projekterne. Det betyder, at der foreligger en skitse af projektet, og at finansiering er sandsynliggjort, når der indledes lodsejerdialog.

Det gælder fortsat, at der ikke er nogen statslige støtteordninger målrettet natur og biodiversitet. Der er mulighed for at få støtte til ekstensivering, men støtten er ikke målrettet konkrete naturforbedrende tiltag. Lodsejer har dog mulighed for at lave naturforbedrende tiltag.

Der er forskellige fonde, der kan støtte naturprojekter. Det gælder bl.a. Naturfonden, 15. juni Fonden og Klimaskovfonden.

Derudover blev der med aftalen om ny kvælstofregulering afsat 10 mio. kr. i 2026 til indledende analyse og kortlægning af ca. fem store sammenhængende signaturprojekter. Der er siden udvalgt seks signaturprojekter til en analyse i 2026, men ingen af dem er i Horsens Fjord-oplandet.

Erfaringerne fra analysen af de seks mulige signaturprojekter vil blive delt med Task Force, så andre kan få inspiration til, hvordan de kan arbejde med signaturprojekter.

Ifølge den politisk aftale skal der derudover peges på yderligere signaturprojekter, så der er igangsat ti signaturprojekter inden 2029.

Trepartens muligheder: Det kan drøftes i treparten, hvordan man kan arbejde videre med de tre udpegede naturpotentialer. Der kan bl.a. tages udgangspunkt i Naturstyrelsens erfaringer fra arbejdet med de seks signaturprojekter.

Ad 3) Udpegning af flere områder til natur, skovrejsning eller ekstensivering

Treparten har mulighed for løbende at ændre i omlægningsplanen, og der kan således tegnes flere projekter ind. Dette kunne være projekter, som gavner naturen, fx til urørt skov, ekstensivering eller som nye naturpotentialer.

Treparten igangsatte i 2025 en analyse af mulige projekter på den høje jord, hvor der både var lav retention, og samtidig synergier i forhold til natur, skov og drikkevand. Da treparten kom i mål alene med projekter på den lave jord (vådlægningsprojekter), blev dette arbejde ikke ført direkte ind i omlægningsplanen. Dog blev enkelte af projekterne udvalgt til at indgå som "slukkede" projekter i omlægningsplanen – en form for "skuffeprojekter", som kan findes frem, hvis andre projekter tages ud. Omlægningsplanen når fortsat i mål med kvælstof-reduktionerne alene med projekter på den lave jord, og der går noget tid, inden der er afklaring på disse projekter.

Udfordringen med at pege på ekstensivering og skov er, at det er de private lodsejere, som søger disse ordninger. Modsat vådområde- og lavbundsprojekter er det således ikke kommunerne eller Naturstyrelsen, som har projektansvar.

Derudover er udfordringen med at pege på nye arealer, at forhandlinger om bl.a. ny lov om natur og biodiversitet er udskudt på ubestemt tid pga. Folketingsvalget. Med denne lov følger forventeligt en definition af beskyttet natur. Ligeledes er der fortsat ikke nogen statslige støtteordninger, som er målrettet natur og biodiversitet.

Udpegning af ny skov og natur kan hænge sammen med hensyn til drikkevand, hvor der fortsat mangler afklaring af, hvordan staten vil gribe det an.

Trepartens muligheder: Treparten kan arbejde videre med at udpege nye arealer, evt. ud fra nogle fælles kriterier, de tidligere dataanalyser mv. Dog kan de mange usikkerheder beskrevet ovenfor pege på, at det kan være en fordel at vente med dette spor, til der kommer klarere rammer fra nationalt hold.